Nasjonal Asfaltkonferanse

Rapport fra arbeidsgruppe KONTRAKT

Arbeidsgruppe KONTRAKT, 15.10.2026

INNHOLD

1 Arbeidsgruppe kontrakt 3

2 Bakgrunn og formål 3

3 Arbeidsgruppen 3

4 Mandat 4

5 Fremdriftsplan 4

6 Gjennomført arbeid og foreløpige funn 5

6.1 Arbeidsmøte 1 – innhenting og sammenligning 5

6.2 Entreprenørsidens innspill 5

6.3 Byggherresidens vurdering 5

6.4 Arbeidsmøte 2 og videre behandling 6

7 Temaer med ulik praksis 6

8 VIDERE ARBEID 6

9 Konklusjon 7

1 ARBEIDSGRUPPE KONTRAKT

Arbeidsgruppe KONTRAKT er etablert for å følge opp innspillene fra den nasjonale dialogkonferansen 3. september 2025. Gruppen skal bidra til bedre og mer enhetlig håndtering av asfaltkontrakter, med særlig vekt på konkurransegrunnlag, kontraktsbestemmelser, risikofordeling, dokumentasjon og kvalifikasjonskrav.

HOVEDFUNN	BEHOV	RETNING
Ingen vesentlige forskjeller i konkurransegrunnlagene er så langt identifisert som gir store utslag på risiko eller pris.	Bransjeinnspillene viser likevel ulik praksis på flere områder som kan påvirke kalkulasjon, planlegging og kontraktsoppfølging.	Videre arbeid bør prioritere tydeligere ansvar, hensiktsmessig harmonisering og konkrete forbedringer i utvalgte bestemmelser.

Rapportens hovedpoeng

- Arbeidsgruppen har representasjon fra Statens vegvesen, fylkeskommunene og entreprenørbransjen.
- Entreprenørsiden har løftet fram ulik praksis knyttet til blant annet opsjoner, oppstart, betalingsrutiner, samordning, arbeidsvarsling, dokumentasjon og sanksjoner.
- Byggherresidens sammenligning av konkurransegrunnlag viser at forskjellene samlet sett ikke framstår som vesentlige med hensyn til risiko eller pris.
- Det er likevel flere bestemmelser som bør vurderes nærmere for å redusere unødvendig variasjon og bedre forutsigbarheten.
- Arbeidet skal forankres løpende i etablerte fora hos både oppdragsgivere og entreprenører.

2 BAKGRUNN OG FORMÅL

Den nasjonale dialogkonferansen 3. september 2025 synliggjorde et felles behov for å videreutvikle hvordan asfaltkontrakter planlegges, konkurranseutsettes og følges opp.

Dialogen viste et potensial for bedre konkurranser, tydeligere kontrakter og et mer forutsigbart og konstruktivt samarbeid mellom oppdragsgivere og entreprenører. For å følge opp innspillene ble det etablert tre arbeidsgrupper: asfaltkontrakter, miljø/EPD og rekruttering.

Arbeidsgruppe KONTRAKT skal konkretisere utfordringer innen sitt mandat og utvikle forslag til løsninger som kan gi praktiske forbedringer. Arbeidet skal være faktabasert og balansert, og ta hensyn til at Statens vegvesen, fylkeskommunene og entreprenørene har ulike roller, erfaringer og rammebetingelser.

En sentral forutsetning er bred forankring. Forslag og anbefalinger skal derfor drøftes underveis i eksisterende samarbeidsfora, slik at relevante aktører kan gi innspill før eventuelle endringer tas i bruk.

3 ARBEIDSGRUPPEN

Arbeidsgruppen består av representanter fra både oppdragsgiver- og entreprenørsiden. Sammensetningen skal bidra til bred kompetanse, erfaringsutveksling og forankring av arbeidet hos begge parter.

Navn	Stilling/rolle	Virksomhet
Anne-Grethe Jenssen	Teamleder / prosjektleder	Trøndelag fylkeskommune
Kjell Sture Trymbo	Senioringeniør	Statens vegvesen
Heidi Næss Midtskogen	Rådgiver Veidrift	Vestfold fylkeskommune
Even Kristoffer Sund	Sjefsingeniør	Statens vegvesen
Jøl Arne Suggelia	Sales and Market Manager Large Projects	NCC
Frank Andersen	Regionsleder Innlandet	Veidekke

4 MANDAT

Arbeidsgruppen skal følge opp innspillene fra dialogkonferansen og bidra til bedre og mer enhetlig håndtering av asfaltkontrakter. Arbeidet skal identifisere konkrete utfordringer og foreslå løsninger som kan gi bedre konkurranser, tydeligere risikofordeling og mer forutsigbar kontraktsoppfølging.

Innenfor mandatet	Utenfor mandatet
• Konkurransegrunnlagets innhold og utforming • Kontraktsbestemmelser • Risikofordeling • Dokumentasjon • Kvalifikasjonskrav	• Miljø og rekruttering • Praktisk kontraktsgjennomføring og tolking av konkrete kontrakter • Å etablere helt like kontrakter på tvers av organisasjoner og geografi

Arbeidet ledes av Anne-Grethe Jenssen. Forankring skjer hos byggherrene gjennom samarbeidsforumet mellom Statens vegvesen og fylkeskommunene, og hos entreprenørene gjennom EBA Asfaltutvalg.

5 FREMDRIFTSPLAN

Arbeidet startet i 2. kvartal 2026 og er planlagt å pågå fram til 2. kvartal 2027. Hovedaktiviteten i 2026 er lagt til perioden april–september, med løpende forankring i relevante samarbeidsfora.

Milepæl	Innhold
MP1	Forankring av mandat
MP2	Leveranse av arbeidsgruppens resultat
MP3	Informasjon og oppslutning om resultatet fra interessentene
MP4	Forankring av ny praksis

Prinsipp for fremdriften: Arbeidet skal være effektivt og praktisk innrettet, slik at relevante resultater kan brukes i kommende asfaltkontrakter.

6 GJENNOMFØRT ARBEID OG FORELØPIGE FUNN

6.1 Arbeidsmøte 1 – innhenting og sammenligning

I første arbeidsfase ble det innhentet materiale fra både entreprenør- og byggherresiden. Entreprenørsiden samlet erfaringer og synspunkter fra bransjen innen risikofordeling, dokumentasjon og kravspesifikasjoner. Byggherresiden sammenlignet konkurransegrunnlag fra Statens vegvesen og fylkeskommunene.

Gjennomgangen viste at det ikke er vesentlige forskjeller i konkurransegrunnlagene som gir grunnlag for store utslag i risikofordeling eller pris. Samtidig inneholdt bransjeinnspillene flere relevante problemstillinger som arbeidsgruppen mener burde vurderes nærmere.

6.2 Entreprenørsidens innspill

Entreprenørsidens notat bygger på Statens vegvesens mal for konkurransegrunnlag 2026. Innspillene peker særlig på behov for mer ensartet praksis, tydeligere risikofordeling og mindre unødvendig dokumentasjon og rapportering. Vedlegg: Innspill til kontraktsendringer fra bransjen_ EBA

Tema	Hva ulikheten består i / mulig konsekvens
Opsjoner	Varierende bruk og endringer i omfang kan påvirke kalkulasjon, ressursplanlegging og forutsigbarhet.
Oppstart og gjennomføringstid	Ulik praksis kan påvirke utnyttelsen av personell og spesialutstyr.
Betalingsrutiner	Forskjeller i forskudd, a-konto-fakturering og sluttoppgjør kan gi ulik økonomisk belastning.
Samordning og ansvar	Ansvar for andre entrepriser, tillatelser og arbeidsvarsling bør være tydelig plassert hos den parten som best kan styre risikoen.
Dokumentasjon og rapportering	Det oppleves enkelte steder omfattende krav og dobbeltregistrering, med behov for enklere og mer effektive løsninger.
Sanksjoner og tvister	Ulik praktisering og omfattende sanksjoner kan bidra til usikkerhet og konflikt dersom kravene ikke er tydelige og forholdsmessige.

Flere deler av konkurransegrunnlaget var på tidspunktet for bransjenotatet ikke ferdig gjennomgått, blant annet C3, C4, D1, D2 og R1084.

6.3 Byggherresidens vurdering

Byggherresiden har sammenlignet konkurransegrunnlagene til Statens vegvesen og fylkeskommunene, vedlegg: Sammenstilling av kontraktsmaler SVV_Fylkene_ Kontraktsbestemmelser. Den foreløpige vurderingen er at det ikke er avdekket forskjeller av betydning som forventes å gi store utslag på risiko eller pris. Forskjeller mellom fylkenes grunnlag vurderes i hovedsak å ligge innenfor det som må forventes når kontraktene tilpasses lokale behov.

Samtidig er det enighet om at flere av innspillene fra bransjen er relevante. Arbeidsgruppen foreslår derfor at byggherresiden ser nærmere på utvalgte kontraktsbestemmelser og vurderer om det er grunnlag for justert eller ny tekst.

6.4 Arbeidsmøte 2 og videre behandling

Arbeidsmøte 2 ble lagt til 18. juni 2026 og var rettet mot byggherresiden. Formålet var å gjennomgå bransjeinnspillene, prioritere hvilke bestemmelser det er mest relevant å arbeide videre med, og vurdere konkrete tekstforbedringer.

Det er også anbefalt å vurdere om det bør etableres en kontraktsgruppe eller annen egnet arena for å undersøke om fylkene kan samordne konkurransegrunnlagene i større grad, uten at nødvendige lokale tilpasninger forsvinner.

7 TEMAER MED ULIK PRAKSIS

Materialet viser at hovedutfordringen ikke nødvendigvis er store strukturelle forskjeller i konkurransegrunnlagene, men variasjon i enkelte bestemmelser og i praktisering av dem.

Tema	Ulikhet	Mulig virkning	Aktuell retning
Opsjoner	Ulikt omfang og håndtering	Kan påvirke pris, kapasitetsplanlegging og forutsigbarhet	Vurdere tydeligere rammer og tidspunkt for avklaring
Oppstart / arbeidstid	Varierende tidsvinduer og praksis	Kan gi ulik utnyttelse av kapasitet og spesialutstyr	Vurdere tydeligere forutsetninger i tilbudsgrunnlaget
Betaling	Forskjeller i forskudd og a-konto	Likviditetsmessig ulikhet mellom kontrakter	Vurdere mer ensartet praksis
Samordning / tillatelser	Ulik plassering av ansvar	Entreprenøren kan måtte prise risiko som er vanskelig å overskue	Tydeliggjøre ansvar hos parten som har best styringsmulighet
Dokumentasjon	Omfang og dobbeltregistrering varierer	Mer administrasjon og mulig unødvendig kostnad	Forenkle krav og bruke digitale løsninger bedre
Sanksjoner	Ulik praksis og omfang	Kan skape usikkerhet og økt konfliktnivå	Sikre at reaksjoner er tydelige og forholdsmessige

8 VIDERE ARBEID

Det videre arbeidet bør konsentreres om de områdene der ulik praksis har størst praktisk eller økonomisk betydning, og der en mer enhetlig tilnærming kan gi bedre forutsigbarhet uten å begrense saklig begrunnede lokale tilpasninger.

- Prioritere konkrete kontraktsbestemmelser som bør vurderes nærmere.
- Vurdere forslag til justert eller ny tekst der ansvars- og risikofordelingen kan tydeliggjøres.
- Vurdere om betalingsrutiner, dokumentasjonskrav og sanksjoner kan praktiseres mer ensartet.

- Avklare hvor harmonisering mellom fylkene er hensiktsmessig og hvor lokale behov tilsier forskjeller.
- Forankre forslagene løpende hos Statens vegvesen, fylkeskommunene og entreprenørbransjen.

9 KONKLUSJON

Arbeidet har ikke avdekket vesentlige forskjeller i konkurransegrunnlagene som i seg selv gir store utslag på risiko eller pris. Bransjeinnspillene viser likevel at variasjoner i enkelte bestemmelser og praktiseringen av dem kan skape usikkerhet og påvirke entreprenørenes kalkulasjoner. Dette er nærmere omtalt i vedlegget «Sammenstilling av kontraktsmaler SVV_Fylkene_ Kontraktsbestemmelser, planlegging og kontraktsoppfølging».

Arbeidsgruppen anbefaler at fylkeskommunene benytter Statens vegvesens konkurransemal i sin helhet, inkludert kapittel D, med nødvendige og saklig begrunnede tilpasninger til den enkelte kontrakten. Dette vil bidra til å samordne og tydeliggjøre bestemmelser og praksis, særlig innen risikofordeling, opsjoner, betalingsrutiner, dokumentasjon, arbeidsvarsling og sanksjoner. Kravene bør være tydelige og forholdsmessige, og risikoen bør plasseres hos den parten som har best forutsetninger for å håndtere den.

Tilpasninger i kapittel D bør bygge på arbeidets art, omfang og faglige føringer. Skillet mellom kapittel C og D skal opprettholdes. Kapittel D skal begrenses til å beskrive arbeidene, ytelsene og kravene til leveransen, og skal ikke benyttes til å innføre nye kontraktsbestemmelser eller flytte bestemmelser fra kapittel C.

En mer enhetlig praksis vil gi økt forutsigbarhet, enklere kontraktsoppfølging, færre konflikter og mer effektive konkurranser.

10 VEDLEGG

- Innspill til kontraktsendringer fra bransjen_ EBA
- Sammenstilling av kontraktsmaler SVV_Fylkene_ Kontraktsbestemmelser

Vestfold fylkeskommune
Vi skaper verdier gjennom gode tjenester og framtidsrettet utvikling
EBA
Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg
Vi bygger Norge – hver dag
Statens vegvesen
Vi utvikler og tar vare på Norges viktigste fellesgode
ASFALT
Kontraktsarbeid
Dokumentasjon
Risikofordeling
Kravspesifikasjoner
Trøndelag fylkeskommune
Tröndelagen fylkentjielte
LUP
Innovative anskaffelser
Løsninger for utvikling av prosjekter
RISIKOVURDERING
Sammen bygger vi framtidens infrastruktur
ASFALT KONTRAKT
ASFALT KONTRAKT
Trøndelag fylkeskommune